

Raadsvoorstel

raadsnummer 2023 55
collegevergadering d.d. 27-06-2023
raadsvergadering d.d. 03-11-2023
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 29171
team RGBORU
steller J.J.M. Maessen
telefoonnummer +31 77 3596121
e-mail jo.maessen@venlo.nl
datum 30 mei 2023
bijlage(n) Meerjaren onderhoudsplan
verhardingen 2023-2027
datum verzonden

Onderwerp

Meerjaren onderhoudsplan verhardingen 2023-2027

Advies

Ten aanzien van het beheer en onderhoud van de verhardingen stellen wij het volgende voor:

1. Bijgevoegd Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen 2023-2027 vast te stellen
2. Te besluiten het in 2018 vastgestelde minimale kwaliteitsniveau C (sober) te handhaven.
3. De jaarlijkse storting in de voorziening Groot Onderhoud Wegen bij de integrale begrotingsbehandeling 2024-2027 structureel aan te passen, conform dit Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen 2023-2027.

Aanleiding

Ter besluitvorming ligt het Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen 2023-2027 welke volgt op het vorige 'Meerjaren Onderhoudsplan 2018-2027 (februari 2018). In de Nota Materiële Activa (Commissie BBV) is vastgelegd dat een Meerjaren Onderhoudsplan verplicht is bij een voorziening welke dient om lasten van groot onderhoud te verdelen over meerdere jaren. Dit onderhoudsplan mag maximaal 5 jaar oud zijn. Dit plan is de actualisatie van het vorige Meerjaren Onderhoudsplan en heeft betrekking op het onderhoud op alle verhardingen en onverharde wegen die bij gemeente Venlo in beheer zijn.

Beoogd effect

Met de vaststelling van dit Meerjaren Onderhoudsplan wordt de inhoudelijke en financiële basis gelegd voor het beheer en onderhoud aan alle verhardingen in de gemeente Venlo voor de komende jaren.

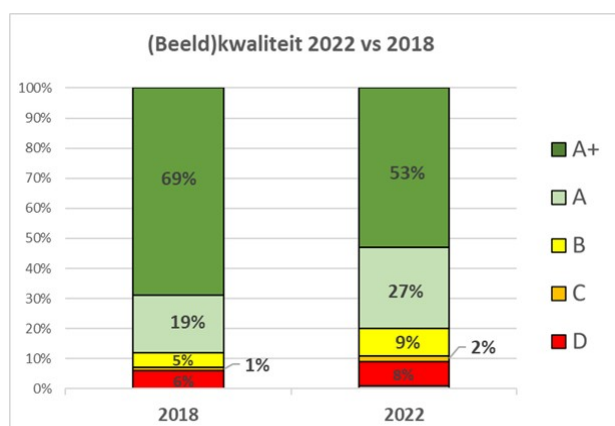
Raadsvoorstel

Argumenten

1.1 Het Meerjaren Onderhoudsplan is aangepast aan de huidige situatie en staat van het areaal

In de periode maart-augustus 2022 is het volledige areaal aan verhardingen geïnspecteerd, hieruit blijkt dat 91% van het areaal voldoet aan het minimaal gestelde kwaliteitsniveau C.

De nieuwe vastgestelde beleidsambities en maatschappelijke opgaven vragen om aanpassingen in de openbare ruimte. Dat betekent ook dat bij het regulier beheer en onderhoud andere, vaak duurder keuzes gemaakt moeten worden. Deze manier van werken sluit goed aan bij de ambitie van de gemeente Venlo waarin we in onze beheersmatige werkzaamheden zoveel mogelijk rekening houden met de maatschappelijke opgaven en beleidswensen wat betreft de inrichting van de openbare ruimte, echter waren onze budgetten hier nog niet op ingericht. Met de intrede van ontwikkelend beheer als werkwijze is de mogelijkheid ontstaan om bij beheersmatige werkzaamheden de gewenste aanpassingen aan de openbare ruimte (agv maatschappelijke opgaven, beleidsdoelen of initiatieven vanuit de samenleving) inzichtelijk te maken en de extra kosten die dat met zich meebrengt te financieren uit het daarvoor beschikbaar gestelde budget (ontwikkelend beheer).

Figuur 1: beeldkwaliteit totale areaal 2022 t.o.v. 2018

Bovenstaande figuur laat het verloop van de kwaliteitsniveaus van ons totale areaal aan verhardingen zien. Als verhardingen (asfalt en elementen) opnieuw aangelegd worden hebben deze aan A+ kwaliteit, door gebruik verloopt deze kwaliteit in de loop van de jaren naar A en vervolgens naar kwaliteit B. Verhardingen met een B kwaliteit hebben op middellange termijn (3-5 jaar) onderhoud nodig. Kwaliteitsniveau C komt relatief weinig voor omdat deze verhardingen binnen 2 jaar onderhoud nodig hebben, dit deel van het areaal pakken we dan dus ook als eerste aan. In ons areaal zien we ook een deel D kwaliteit terug, dit is het gevolg van het toepassen van risico gestuurd beheer waarin we op sommige minder belangrijke of drukke locaties bewust een lagere kwaliteit accepteren. Daarbij zorgen we er met klein onderhoud altijd voor dat er geen (verkeers)onveilige situaties ontstaan. Conform RAW systematiek mag overigens max 10% van het areaal onder de gestelde kwaliteitsnorm zijn, daar voldoen we dus aan.

De verdeling van het areaal in 2022 is meer verdeeld over de verschillende kwaliteitsniveaus dan in 2018, hierin is duidelijk te zien dat we de gekozen beheer strategie (sober en doelmatig)

Raadsvoorstel

toepassen. In het nu voorliggende Meerjaren Onderhoudsplan is op basis van de recente kwaliteitsinspecties van het totale areaal berekend wat er aan budget nodig is om ons areaal op het gestelde kwaliteitsniveau te houden.

1.2 Dit plan sluit aan op de actuele ontwikkelingen wat betreft het integraal werken in de openbare ruimte binnen gemeente Venlo en is een eerste opmaat naar een Integraal Beheerplan Wegen en Mobiliteit

Eind 2021 is de IVOR door de gemeenteraad vastgesteld. De IVOR is de overkoepelende visie die het kader vormt voor de ontwikkelingen in de openbare ruimte. De ambities van de IVOR worden vertaald naar een gewenste kwaliteit voor het beheer van de openbare ruimte in het operationele kader Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). IBOR schetst het integrale overkoepelende kader, specifiek voor het beheer en onderhoud van alle disciplines in de openbare ruimte. In IBOR wordt er specifiek voor het beheer en onderhoud van de wegen minimaal onderhoudsniveau C geambieerd.

Dit Meerjaren Onderhoudsplan is opgesteld in een situatie waarin de gemeente Venlo de transitie doormaakt naar 'ontwikkelen beheer'. Ontwikkelen beheer is de nieuwe manier van hoe de gemeente Venlo als beheersorganisatie gaat werken. Het volledig integraal werken, zowel intern als met externe partijen en gebruikers staat hierbij centraal. Thema's als duurzaamheid, circulariteit en adaptief beheer spelen hierin een belangrijke rol.

Parallel aan het opstellen van dit geactualiseerde Meerjaren Onderhoudsplan 2023 - 2027 en in het kader van ontwikkelend beheer, is de beheersorganisatie bezig met het opzetten van een integraal beheerplan wegen en mobiliteit. In dit integrale beheerplan wordt het beheer en onderhoud van de verhardingen samengevoegd met het beheer en onderhoud van verkeerskundige objecten die zich op en rond de wegen en verhardingen bevinden. Denk hierbij onder meer aan; Markeringen, Verkeersregelinstanties, afsluitpaaltjes, bebordingen en bewegwijzering.

Tijdens de transitie naar ontwikkelend beheer gaat het reguliere beheer en onderhoud van de verhardingen gewoon door en is er op dit moment nog behoefte aan de actualisatie van het vorige Meerjaren Onderhoudsplan voor de verhardingen. Gezien de fase waarin de beheersorganisatie zich op dit moment (2023) bevindt, is dit Meerjaren Onderhoudsplan voor verhardingen grotendeels nog vanuit de traditionele benadering opgesteld waarbij in het werkproces wel de koppeling is gemaakt met Ontwikkelen beheer (moment van afstemmen en plannen). Dit betekent onder meer dat het onderhoud aan verhardingen vanuit één bepaald kwaliteitsscenario wordt gepland. In het integraal beheerplan Wegen en Mobiliteit worden meerdere onderhoudsscenario's met elkaar vergeleken om in de toekomst een gerichtere keuze te kunnen maken in het juiste onderhoud, waarbij het beschikbare budget wordt benut op locaties en onderdelen waar de urgentie van het onderhoud het grootst is, aansluitend op het beleid en de ambities van de gemeente.

Raadsvoorstel

2.1 Er is nu geen reden om het door uw raad eerder vastgestelde minimale kwaliteitsniveau C aan te passen

In het vorige Meerjaren Onderhoudsplan is het minimale niveau voor het onderhoud van de wegen in gemeente Venlo vastgesteld op kwaliteitsniveau C (sober). Dat is het laagst mogelijke acceptabele kwaliteitsniveau binnen de wegbeheerssystematiek van het CROW. In de praktijk zijn verhardingen overigens maar korte duur op dit kwaliteitsniveau omdat dan binnen 2 jaar groot onderhoud plaats moet vinden, dat verklaart ook het kleine aandeel kwaliteitsniveau C van het totale areaal.

In de stadspeiling wordt iedere 2 jaar ook gevraagd naar de mening van de inwoners mbt de kwaliteit van het onderhoud van de straten, paden en trottoirs. Hierin is een stijgende trend waarneembaar (binnenstad wordt pas vanaf 2019 separaat uitgevraagd).

	2015	2017	2019	2021
Gemiddelde Venlo	5,6	5,4	5,8	5,9
Binnenstad (vanaf 2019)	6,5	6,6

Tabel 1: resultaten stadspeiling op het thema onderhoud straten, paden en trottoirs

Het is (wettelijk) niet mogelijk om een lager kwaliteitsniveau dan C vast te stellen, de mogelijkheden (en financiële effecten) om bepaalde onderdelen of gebieden op een hoger kwaliteitsniveau te onderhouden worden momenteel onderzocht meegenomen in het integrale beheerplan Mobiliteit en Wegen.

2.2 Door het toepassen van risico gestuurd beheer wordt er in de praktijk wel differentiatie aangebracht in de onderhoudsniveaus

In toenemende mate wordt risico gestuurd beheer toepast waardoor C- en D-kwaliteit vaker bewust geaccepteerd wordt. Binnen het kader van risico gestuurd beheer zijn wegen die C- of zelfs D-kwaliteit hebben, niet per definitie onveilig, zeker niet als het rustige locaties zonder kwetsbare doelgroepen betreft. De kans op onveilige situaties is echter wel groter en acuut klein onderhoud is vaker nodig om onveilige situaties, zoals een gat in de weg of een losliggende tegel, te verhelpen. Dit biedt vervolgens binnen gestelde kaders en middelen de mogelijkheid om bijvoorbeeld op drukke fietspaden of trottoirs waar veel ouderen lopen de verhardingen juist weer op een hoger niveau te onderhouden zodat comfort en toegankelijkheid op deze gevoelige locaties beter zijn dan op de locaties waar heel weinig verkeer komt.

3.1 Om het areaal op dit minimale kwaliteitsniveau te kunnen (onder)houden is er een inflatiecorrectie nodig t.o.v. de bedragen zoals opgenomen in de begroting voor het (groot) onderhoud aan onze verhardingen.

Raadsvoorstel

Op basis van de huidige kwaliteit en omvang van het volledige areaal is bepaald wat er jaarlijks aan klein en groot onderhoud moet gebeuren om het areaal minimaal op het vastgestelde niveau te onderhouden, vervolgens is dat afgezet tegen eenheidsprijzen per maatregel. Hieruit blijkt dat er voor het groot onderhoud voor de komende 5 jaar een jaarlijks bedrag benodigd is van € 4.030.000,-. In het vorige Meerjaren Onderhoudsplan was men uitgegaan van een benodigd bedrag van € 3.600.000,- per jaar voor de periode 2023-2027. Deze bedragen waren gebaseerd op de prijzen uit 2017. In het vorige onderhoudsplan is echter geen rekening gehouden met jaarlijkse indexatie. Dat schrijft de Nota Reserves en Voorzieningen echter wel voor. Als de index vanaf 2018 wordt meegerekend, dan is vanaf 2023 De jaarlijkse dotatie is daarom niet geïndexeerd. Er is nu daarom jaarlijks 430.000,- meer nodig dan voorzien. Dit komt overeen met een prijsstijging van 10,7% over 5 jaar (1,9% per jaar vanaf 2018). Vervolgens wordt voor het jaar 2024 de index van 3,9% gehanteerd zoals genoemd in de kadernota. Vanaf 2025 wordt uitgegaan van 2%, zijnde het maximale meerjarige streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone.

De benodigde middelen voor het klein onderhoud aan verhardingen (asfalt, beton, elementen en onverharde wegen/bermen) bedragen 650.000,- per jaar. Deze kunnen gedekt worden uit de bestaande (exploitatie) budgetten voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Raadsvoorstel

Kanttekeningen

1.1 Wachten op Integraal Beheerplan Mobiliteit en Wegen mag niet

Het voornemen was om dit Meerjaren Onderhoudsplan integraal onderdeel uit te laten maken van het Beheerplan Mobiliteit en Wegen. Tijdens het opstellen van dit integrale beheerplan is echter gebleken dat er op een aantal onderdelen nog teveel informatie ontbreekt of werk verzet moet worden om dit medio 2023 gereed te hebben. Omdat een voorziening conform BBV onderbouwd moet worden met een beheerplan van max 5 jaar oud is ervoor gekozen om vooruitlopend op het integrale beheerplan Mobiliteit en Wegen dit Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen op te stellen en ter vaststelling aan te bieden aan uw raad.

2.1 Een hoger kwaliteitsniveau betekent hogere kosten, maar ook meer kwaliteit en comfort

Het eerder vastgestelde kwaliteitsniveau is het minimaal acceptabele kwaliteitsniveau en daardoor lijkt dit ook het meest kosteneffectieve. Een hoger kwaliteitsniveau kost nu eenmaal ook meer geld. Een hoger kwaliteitsniveau van de openbare ruimte brengt echter ook een aantal andere voordelen met zich mee die wellicht niet direct in geld zijn uit te drukken maar wel bijdragen aan de doelen van onze stad. Denk aan comfortbalere fietspaden die uitnodigen tot meer fietsgebruik of een betere uitstraling wat weer bijdraagt aan de beleving van de inwoners en bezoekers.

3.1 Bezuinigen op onderhoudskosten betekent kapitaalvernietiging

De in het Meerjaren Onderhoudsplan onderbouwde kostenraming is een ondergrens. Gaan we hier verder op bezuinigen dan betekent dit dat we (structureel) onder de ondergrens van kwaliteitsniveau C zakken, met kapitaalvernietiging en mogelijk juridische aansprakelijkheidsstellingen tot gevolg.

Raadsvoorstel

Financiën

Op basis van het voorliggende beheerplan zou de structurele onttrekking uit de voorziening van € 3.600.000 bijgesteld dienen te worden naar € 4.030.000. Conform de door de raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen (9 November 2018) zal het overschot/tekort onderdeel uitmaken van de integrale afweging van beleidsbeslissingen (bijv. bij een tekort de afweging kwaliteitsniveau versus benodigde middelen). Zoals aangegeven is een lager kwaliteitsniveau geen optie. Bij de integrale begrotingsbehandeling 2024-2027 zal derhalve de structurele storting in de voorziening aangepast moeten worden. Conform het voorliggende beheerplan dient de structurele storting dan met ingang van 2024 met €680.000 te worden verhoogd tot €4.280.000 per jaar. Deze structurele storting is hoger dan de structurele onttrekking, omdat ook rekening is gehouden met inflatie en de verhoogde uitgaven al vanaf 2023 plaatsvinden. Bij actualisatie van het beheerplan in 2027 zal de structurele storting opnieuw bezien moeten worden.

Communicatie

Dit betreft een onderhoudsplan wat met name een interne werking heeft en bedoeld is ter onderbouwing van de benodigde budgetten voor het beheer en onderhoud van de verhardingen binnen gemeente Venlo. Daar waar we onderhoudswerkzaamheden gaan uitvoeren, worden aanwonenden en andere belanghebbenden uiteraard tijdig geïnformeerd. Het onderhoud van onze wegen speelt daarnaast een belangrijke rol in het ontwikkelend beheer waarbij nadrukkelijk de relatie wordt gelegd tussen de onderhoudsopgave en de initiatieven vanuit de samenleving (en maatschappelijke opgaven).

Vervolprocedure raad

Dit Meerjaren Onderhoudsplan verhardingen wordt iedere 5 jaar ge-update en zal dus uiterlijk in januari 2028 opnieuw aan uw raad worden voorgelegd. In de tussentijd wordt het integrale beheerplan Mobiliteit en Wegen opgesteld waarbij wij uw raad naar verwachting in de 1e helft van 2024 gaan betrekken bij de verdere uitwerking en te maken keuzes.

Burgemeester en wethouders van Venlo

de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1. Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen 2023 - 2027

Raadsbesluit

onderwerp	Meerjaren onderhoudsplan verhardingen 2023-2027	ons kenmerk 29171
Raadsnummer 2023	55	steller J.J.M. Maessen
raadsvergadering d.d.	03-11-2023	telefoonnummer +31 77 3596121
		e-mail jo.maessen@venlo.nl
		datum 30 mei 2023

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 27-06-2023, registratienummer 29171;

besluit:

1. Bijgevoegd Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen 2023-2027 vast te stellen
2. Te besluiten het in 2018 vastgestelde minimale kwaliteitniveau C (sober) te handhaven.
3. De jaarlijkse storting in de voorziening Groot Onderhoud Wegen bij de integrale begrotingsbehandeling 2024-2027 structureel te verhogen met € 680.000 tot € 4.280.000 per jaar, conform dit Meerjaren Onderhoudsplan Verhardingen 2023-2027.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 03-11-2023.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten